1982 X-X 198, 201, 219

МАРРА ЯҚИН, СУРЪАТГА СУРЪАТ ҚЎШАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 184 (7925).

1 октябрь, ЖУМА, 1982 йил.

Баҳоси 3 тийин.

30 СЕНТЯБРГАЧА

МАШИНАДА КИМ ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИ?

ПИСКЕНТ РАЙОНИДАН

● Ҳайдар ҚОРАЕВ — «Пискент» совхозидан — 17ХВ-1,8 маркали машинада, бир кунда 7 тонна, мавсум бошидан буён 194 тонна.

● Қамбар ЙЎЛДОШЕВ— Тельман номли колхоздан —14ХВ-2,4 маркали машинада, бир кунда 9 тонна, мавсум бошидан буён 182 тонна.

● Мамат ҲОЛБОЕВ — Охунбобоев номли колхоздан — ХН-3,6 маркали машинада, бир кунда 7 тонна, мавсум бошидан буён 130 тонна.

БЎКА РАЙОНИДАН

● Элбой ОЧИЛОВ — «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан — 17ХВ-1,8 маркали машинада, бир кунда 7 тонна, мавсум бошидан буён 254 тонна.

● Маҳамад ХЎЖАМОВ— — Тимирязев номли колхоздан — 17ХВ-1,8 маркали машинада, бир кунда 20 тонна, мавсум бошидан буён 238 тонна.

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИДАН

● Николай АДАМЕНКО — Сегизбоев номли совхоздан — ХН-3,6 маркали машинада, бир кунда 8 тонна, мавсум бошидан буён 192 тонна.

● Камол АМИРШОЕВ— Ҳ. Олимжон номли колхоздан — 17ХВ-1,7 маркали машинада, бир кунда 7 тонна, мавсум бошидан буён 187 тонна.

ҒАЛАБА РАЙОНИДАН

● Сафар ХУДОЙБЕРГАНОВ — «Ленинград» колхозидан — ХН-3,6 маркали машинада, бир кунда 19 тонна, мавсум бошидан буён 183 тонна.

29 сентябрь куни областимиз пахтазорларида 2798 терим агрегати ишлади. Уларнинг ҳар бири билан ўртача 3,7 тоннадан «оқ олтин» терилди. ● Оққўрғон райони механизаторлари кунлик ўсишда энг юқори натижага эришдилар. Ўтган куни район далаларида 382 машинанинг ҳар бири билан 6,1 тоннадан пахта теришга муваффақ бўлинди. ● Коммунистик, Ўрта Чирчиқ ва Ғалаба районларининг механик-ҳайдовчилари ҳам шу куни терим агрегатлари иш унумдорлигини 4,4—4,9 тоннага етказиб яхши натижага эришдилар. ● Бекобод, Янгийўл, Пискент районларининг механизаторлари йиғим-теримни сусайтириб юбордилар. Ўтган куни бу районларда ҳар бир машина билан бор-йўғи 1,7—2,4 тоннадан пахта терилди, холос.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

ЯНА ИККИ КОЛХОЗ МАРРАДА

● БЎКА. Ҳамза номли колхоз заршунослари мавжуд 1790 гектар ердан 33 центнердан ҳосил кўтариб, йиллик планларини шараф билан бажаришди. Давлатга 5850 тоннадан ортиқ «оқ олтин» сотилди. Бу улкан хирмонни уйишга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова, Сафар Шерматов, Қурбон Ҳолбўтаев бошлиқ бригада аъзолари муносиб ҳисса қўшишди. Мазкур бригадаларда ҳар гектар ердан 38—40 центнердан ҳосил олинди. Механик-ҳайдовчилардан Махам Худойберганов 150 тонна, Тоҳир Дўсматов 130 тонна, Жуман Қулмуродов 140 тонна пахта териб, планнинг муддатидан илгари бажарилишини таъминладилар. Умуман хўжаликда 38 та терим машинаси юксак унум билан ишлатилиб, уларнинг ҳар бири билан ўртача 125 тоннадан пахта терилди.

Далада ҳали ҳосил мўл. Хўжалик аъзолари ҳосилдорликни 42 центнерга етказиб, давлатга жаъми 7500 тонна пахта сотишга қарор қилишган.

* * *

● «ОҚҚЎРҒОН» «Ленинизм» колхози пахтакорлари ҳам дастлабки довондан ўтишди. Мавжуд 1150 гектар ердан 32 центнердан ҳосил олиниб, давлатга 3710 тоннадан ортиқ пахта сотилди. Хўжаликнинг Турғунбой Азаматов, Нишон Хожибеков етакчилик қилаётган илғор бригадаларида ҳосилдорлик 35—38 центнердан бўлди. Илғор механик-ҳайдовчилардан Облаёр Эргашевнинг шу кунгача терган пахтаси 300 тоннага етди. Раимқул Салимов «зангори кема» бункеридан тўккан «оқ олтин» эса 250 тоннадан ошди. Саиднаби Раҳмонов, Фарҳод Раҳмоновларнинг ҳар бири шу кунгача 200 тоннадан пахта терди.

Колхоз пахтакорлари СССР 60 йиллиги шарафига бу йил пахтадан улкан хирмон уюшга аҳду-паймон қилишган. Ҳосилдорлик 40 центнерга етказилиб, давлатга жами 4600 тонна «оқ олтин» сотилади.

МАЖБУРИЯТ САРИ

● ЧИНОЗ. Киров номли колхознинг икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова етакчилик қилаётган бригадаси пахтакорлари ҳам ғалаба рапортига имзо чекишди.

Мавжуд 84 гектар ердан 37,1 центнердан хирмон уйилди. Давлатга пландаги 309,1 тонна ўрнига 311,6 тоннадан зиёд пахта сотилди. Йиғим-терим ишларида бригада бошлиғи намуна кўрсатди. Унинг шу кунгача терган пахтаси 258 тоннадан ошиб кетди. Бригада аъзолари 15 октябргача зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларини бажариш учун курашни авж олдиришган.

ШАХСИЙ НАМУНА

● ҒАЛАБА. СССР 60 йиллиги шарафига илғор механик-ҳайдовчилар ўртасида ўтказилаётган социалистик мусобақага қўшилган Энгельс номли колхознинг «пўлат от» суворийси Ҳасан Мухторов зиммасига олган шахсий мажбуриятини бажарди. Шу кунгача у «зангори кема» бункеридан 140 тоннадан зиёд «оқ олтин» тўкди. Моҳир механик-ҳайдовчи йиғим-терим мавсуми тугагунча яна 20 тоннадан ортиқ пахта териш учун курашяпти.

УРУҒЛИК ПАХТА МЎЛ БЎЛДИ

● ОҚҚЎРҒОН. Районда давлатга 17250 тонна уруғлик пахта топширилиб, бу соҳадаги йиллик план муддатидан олдин бажарилди. «Ленинизм» колхозида 1332 тонна, Вотинцев номли колхозда 1252 тонна, «Оққўрғон» ҳамда Сегизбоев номли совхозларда эса 4000 тонна уруғлик пахта тайёрланди.

ОЛТИ ПРОЦЕНТДАН ОШИРИБ

● ПИСКЕНТ. Район хўжаликлари ўртасида йиғим-теримда «Гулистон» колхози пешқадамлик қиляпти. Куни кеча хўжаликда йиллик планнинг 6,25 проценти миқдорида пахта тайёрланди. Жаъми 1201 тонна ҳосил йиғиштириб олинди. Бундай юқори кўрсаткичга эришишда хўжаликда ташкил этилган 6 терим-транспорт отрядининг юксак унум билан ишлаётганлиги қўл келяпти. Социалистик мусобақа яхши самара беряпти. Беш кунлик якунига кўра 4-отряд ғолиб деб топилди. Бу отрядда 6 та терим машинаси бўлиб, улар ёрдамида кунига 50 тоннадан ошириб пахта теряпти. Механик-ҳайдовчилар ўртасидаги мусобақада эса Саъдулла Деҳқонов ва Эминжон Умаржоновлар беш кунлик ғолиби бўлишди. Улар кўчма вимпел ҳамда пул мукофоти билан тақдирланишди.

● КОММУНИСТИК районидаги «Политотдел» колхозининг Усмон Турсунбоев бошчилик қилаётган 12-бригадаси аъзолари юбилей йилида 102 гектар майдонининг ҳар гектаридан 47 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олиш мажбуриятини қабул қилишган. Айни кунларда бригадада пахта йиғим-терими уюшқоқлик билан давом этяпти. Суратларда: (чапдан) бригада етакчиси Усмон Турсунбоев илғор механик-ҳайдовчилар Миркарим Соатов ва Саидаъзам Доубоевлар билан пахта сифатини текширишяпти; (ўнгда) «оқ олтин»ни тележкага бўшатиш пайти.

Б. Одилов фотолари.

440.000 ТОННАЛИК ХИРМОН УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 30 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун—районлар, иккинчи устун—бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун—мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — машинада, шу жумладан бир кунда, бешинчи устун — мавсум бошидан буён

Бўка	4,86	89,42	5,21	94,96
Оққўрғон	3,56	78,21	3,49	67,32
Пискент	4,60	73,22	4,76	73,20
Ғалаба	4,10	70,94	4,33	74,08
Ўрта Чирчиқ	3,72	70,32	3,97	69,40
Коммунистик	4,50	67,89	3,46	63,57
Бекобод	3,15	66,93	2,65	45,57
Янгийўл	3,51	63,57	3,86	48,41
Чиноз	3,80	57,39	2,80	41,59
Область бўйича	4,01	72,57	3,96	66,97

МЕҲНАТДА УЛҒАЙИБ

ПАХТАСИ оппоқ очилиб ётган бу пайкалларда биринчи терим ўтказилган дейишса, олдинига ишонмадик. Чунки минг-минг чаноқларда лўппи-лўппи пахталар яна чамандек бодраб турарди. Гўё ҳали қўл урилмагандек.

— Ҳаммаси парваришга боғлиқ экан, — деди бригада бошлиғи Эркин Очилов. — Шу далаларнинг ғўзаси олти марта культивация қилиниб, тўрт марта озиқлантирилган. Эҳтиёжига қараб беш-олти марта суғорилган.

Дефолиациядан сўнг барги қовжираб қолган қизғиш ғўзалар бир текис бўй талашиб турибди. Ҳаммаси машинабоп бўлиб ўсган. Улар орасида бирорта ҳам бегона ўт кўринмайди. 10 сентябрь тонгида Эркиннинг ўзи биринчи бўлиб теримга машина солди. Дастлабки кун йиллик планнинг 8 проценти миқдорида ҳосил топширилди. Кейин 10 процентга кўтарилди. Биринчи беш кунлик якуни бўйича бригадага колхоз кўчма Қизил байроғи топширилди. Кейинги беш кунликларда суръат яна ҳам юқори бўлди. Шу бўйи байроқ илғор бригада коллективи қўлида сақланиб қолди.

— Мавсум тугасин, бригадамиз ташкил этилганлигининг чорак асрлик юбилейини нишонлаймиз, — дейди табассум билан Эркин Очилов. — Буни қарангки, бригадамиз юбилейи Ватанимиз юбилейига уланиб кетар экан. Шу боисдан ҳам СССРнинг 60 йиллиги шарафига гектар бошига 60 центнердан ҳосил оламиз деган мақсадни дилга тугиб қўйганмиз.

КОМСОМОЛ-ЁШЛАР БРИГАДАСИДА

Ўқувчилар — ишлаб чиқариш бригадалари янги ташкил этилаётган кезларда «Қизил Октябрь» колхозидан 60 гектар ер мактаб ихтиёрига ажратиб берилди. Эрта баҳорда ота касбига ихлос қўйган юқори синф ўқувчиларидан иборат махсус бригада тузилди. Бу бригада районда биринчи қалдирғоч бўлди. Ташаббускор ёшларга колхозчилар яқиндан ёрдам беришди.

Ёшлар меҳнатининг самараси дастлабки йиллардаёқ дарров кўзга ташланди.

Йиллар ўтиши билан бригада яна ҳам ёшариб, ишчи кучига тўлишиб борди. Эркин ёшлар коллективига 1967 йилда қўшилган эди. Уни колхоз механизатори Бўри ака Исоқов ўзига шогирдликка олди. Эркин зеҳни ўткир йигитлардан бўлгани учун ҳам дарров универсал тракторини бошқаришни ҳам, машинада пахта теришни ҳам ўрганиб олди. Эрта баҳорда ерга уруғни ўзи қадади. Кузда эса терим машинаси рулига ўтирди. Орадан кўп ўтмай тиришқоқ ва уддабуррон бу йигитни ёшлар ўзларига дарға қилиб сайлашди.

Эркиннинг омади кутлуғ келди. Бригадир қилиб сайланган йили ёш пахтакорлардан Раҳима Ҳолбекова «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланди, беш нафар ёш пахтакор эса Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасига аъзо бўлди. Меҳнат қилган эртами, кечми албатта юзага чиқишини барча ёшлар қалбдан ҳис этишарди. Шу боисдан ҳам улар йил сайин мўл ҳосил етиштиришга интилишарди.

1978 йилда бригада аъзолари пахта ҳосилдорлигини 40,5 центнерга етказишди. Келаси йилларда ҳосилдорлик бир йўла яна 10—13 центнерга кўтарилди. Ўтган йили ёш пахтакорлар бор маҳоратларини ишга солиб ҳар гектар майдондан 56,3 центнердан хирмон уюшди. Бу йил қалби олов ёшлар яна ҳам юксак маррани кўзлашган.

Интилганга толе ёр, деганлари рост экан. Юксак марра сари интилиб, бригада аъзолари яқинда районда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини шараф билан адо этдилар. Биринчи теримнинг ўзидаёқ гектар бошига 35 центнердан «оқ олтин» ҳосили йиғиштириб олинди. План 12 иш кунида муваффақиятли адо этилди. Ватан хирмонига 210 тонна юқори сифатли пахта ҳосили армуғон этилди. Бу ҳосилнинг 110 тоннасини бригадирнинг ўзи машинада териб берди.

Ёшлар бутун куч ва маҳоратларини сарфлаб эл хирмонига яна кам деганда 150 тонна «оқ олтин» териб топшириш учун курашмоқдалар...

Бригада дала шийпонидан теварак-атроф кафтдек текис кўриниб турибди. Далалар бугун ажойиб манзара касб этган. Олисда «зангори кема»лар охиста сузиб боряпти. Чаноқлардаги нуқралар оппоқ капалак каби мовий ранг бункерларга тинимсиз ёғилаяпти. Қўшни карталарда эса теримчи қизлар ўзаро баҳс бойлашиб ишлашяпти.

Кун бўйи шу жараён давом этади. Ҳадемай мажбурият ҳам бажарилади. Ўшанда бригадада катта тўй бошланади. Бу тўй бўлажак шодиёналарга уланиб кетади.

Ж. НОСИРОВ,
Чиноз райони.

ТОШКЕНТ РАЙОНИДАН ХУШХАБАР

САБЗАВОТ, КАРТОШКА, МЕВА ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бериб келаётган Тошкент райони қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Муддатидан илгари, 30 сентябрь куни давлатга дон, сабзавот, картошка, мева ва узум сотиш планлари ортиғи билан бажарилди.

Район меҳнаткашларининг фидокорона меҳнатлари туфайли эл дастурхонига 95 минг тоннадан ортиқ сабзавот, 18 минг 700 тонна картошка, 7 минг 300 тонна мева, 8 минг тонна узум ва 1 минг 250 тонна маккажўхори дони етказиб берилди.

Эришилган ғалабага райондаги К. Маркс номли, Навоий номли, «Ленин йўли», Охунбобоев номли, Ленин номли, Ильич номли, С. Раҳимов номли, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозлари, «Тошкент» ва «Ленинград» совхозлари ҳамда Шредер номидаги илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг хўжалиги меҳнаткашлари салмоқли ҳисса қўшдилар.

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленумида тасдиқланган Озиқ-овқат программасини муваффақиятли ҳал этишга муносиб ҳисса қўшишга, СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигини янги зафарлар билан кутиб олишга аҳд қилган район сабзавоткорлари, боғбонлари ва барча меҳнаткашлари йил охиригача давлатга 110 минг тонна сабзавот, 23 минг тонна картошка, 16 минг тонна мева ва узум етказиб бериш мажбуриятини қабул қилдилар.

РАББИМ Нуржаев фақатгина В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводида эмас, балки Бекобод шаҳрида ҳам таниқли киши. Бу илғор пўлат эритувчини ҳамкасблари моҳир, ишбилармон мутахассис сифатида ҳурмат қилишади, шаҳарликлар эса Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати сифатида унга турли масалалар билан мурожаат қилишади.

ЗАРБДОР МЕТАЛЛУРГЛАР

Р. Нуржаев СССР 60 йиллигига бағишланган зарбдор ҳафталикларда мартен цехининг ғолиблари сафида боряпти. Ўтган ҳафтада ҳам шахсий меҳнат беллашуви якунлари бўйича ғолиблар рўйхатида унинг номи биринчи ёзилди. У пландагига қўшимча 76 тонна пўлат эритди.

Рим Амиров, Исроил Манданов каби пўлат эритувчилар ҳам ҳафталикда юқори кўрсаткичларга эришганлиги қайд қилинди.

Мартенчилар сентябрь ойида пландагига қўшимча 250 тонна маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдилар.

ЯНГИ ЗАВОД

Ўзбек кончилари шаҳри — Ангренда янги нон заводи ишга туширилди. Завод бир кеча-кундузда 65,8 тонна нон-булка маҳсулоти ва бир тоннадан ортиқ кондитер маҳсулоти ишлаб чиқаради. Новвойлар ўзларининг дастлабки маҳсулотини «Узбекшахтострой» тресты бинокорларига туҳфа этдилар. Трест бинокорлари корхонани жадал қуриб ишга туширдилар.

Янги завод тармоқдаги турдош корхоналардан бирмунча фарқ қилади. РСФСР ва Украина, Грузия ва Арманистон, Озарбайжон, Татаристон машинасозлари корхона учун замонавий асбоб-ускуналар тайёрлаб бердилар. Заводдаги барча бешта печь, шунингдек ёрдамчи бўлимлар электр энергия билан ишлайди. Бу эса гигиена ва атроф муҳитни муҳофаза қилишнинг юксак талабларига мосдир. Заводда ун қопларда эмас, балки ҳар бири ўн уч метр баландликдаги пўлат бункерларда сақланади. Бу ердан ун пневмотранспорт орқали зарур бўлимларга жўнатилади.

Янги корхонадаги барча технологик жараёнлар механизациялаштирилган ва автоматлаштирилган.

Бу республикада шу йилнинг ўзида ишга туширилган иккинчи нон заводидир. Эскирган корхоналарни янгилаш ва мавжуд корхоналарни модернизациялаш ишлаб чиқарилаётган маҳсулот турларини кўпайтирибгина қолмай, шу билан бирга тежамкорликни ҳам оширишни имконини беради.

(ЎзТАГ).

Тошкент—Жиззах—Иванова

МУСОБАҚА ДАВОМ ЭТМОҚДА

МУСОБАҚАДОШ ОБЛАСТЛАР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ АЙРИМ ТАРМОҚЛАРИНИНГ 1982 ЙИЛ ЯНВАРЬ—АВГУСТ ОЙЛАРИДАГИ АСОСИЙ ИШ КЎРСАТКИЧЛАРИ

САНОАТ			
Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати—процент ҳисобида	105,3	96,6	97,8
Реализация планининг бажарилиш проценти	101,9	100,4	101,9
Пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот—миллион сўмлик	80,8	0,8	85,2
Маҳсулот реализацияси бўйича планни бажармаган корхоналар сони	7	6	46
Корхоналар умумий сонига нисбатан процент ҳисобида	1,7	13,0	15,5
Саноат ишлаб чиқариш ходимлари сонининг ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ўзгариши—процент ҳисобида	101,1	109,0	98,6
Меҳнат унумдорлиги планининг бажарилиш проценти	102,5	102,2	102,7
Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати—процент ҳисобида	104,2	88,6	99,2
Меҳнат унумдорлиги бўйича планни бажармаган корхоналар сони	13	7	50
Корхоналар умумий сонига нисбатан процент ҳисобида	3,3	17,2	23,6
Барча турдаги калава ишлаб чиқариш—минг тонна	10,9	—	196,1
Шу жумладан пландан ташқари ишлаб чиқарилгани—минг тонна	—	—	2,0
Калава ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	93,6	—	101,0
Барча турдаги газламалар ишлаб чиқариш—миллион погон метр	131,3	—	1391
Шу жумладан пландан ташқари тайёрлангани	—	—	22,7
Газлама ишлаб чиқариш планининг бажарилиш проценти	93,0	—	101,7
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ			
Асосий чорвачилик маҳсулотлари харид қилиш йиллик планининг бажарилиш проценти, барча турдаги хўжаликларда пландан ташқари харид қилинганлари ҳам ҳисобга киради.			
Чорва ва парранда	83,0	70,9	65,0
Сут	76,3	77,4	67,0
Тухум	70,0	75,7	70,0
Колхоз ва совхозларда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва чорванинг 1982 йил январь—августидаги маҳсулдорлиги:			
Тирик вазнда гўштга топширилган асосий чорва ва парранда—минг тонна	34,1	13,0	38,5
1982 йил январь—августида 1981 йил январь—августига нисбатан процент ҳисобида	112,6	107	103,0
Ялпи соғиб олинган сут миқдори—минг тонна	118,8	26,4	205,6
1982 йил январь—августида 1981 йилнинг январь—августига нисбатан процент ҳисобида	105,3	108	109,0
Товуқ тухуми етиштириш—миллион дона	216,2	30,0	254,9
1982 йил январь—августида 1981 йил январь—августига нисбатан процент ҳисобида	108,4	109	97,0
Ҳар бир соғин сигирдан соғиб олинган ўртача сут миқдори—килограмм	2497	1836	1329
1982 йил январь—августида 1981 йил январь—августига нисбатан процент ҳисобида	100,7	101	108,0
Ҳар бир товуқдан олинган ўртача тухум миқдори—дона	115	116	147
1982 йил январь—августида 1981 йил январь—августига нисбатан процент ҳисобида	101,8	93	95,0
КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ			
Давлат капитал маблағлари ҳисобига амалга оширилган—процент ҳисобида			
Капитал маблағ сарфлаш планининг бажарилиши	94	100,4	89
Қурилиш-монтаж ишларининг бажарилиш проценти	91	100,8	90
Йиллик планга нисбатан уй-жой қурилишига капитал маблағ сарфлаш	60	75	54
САВДО			
Давлат ва кооператив савдо товар обороти планининг бажарилиш проценти (умумий овқатланиш ҳам ҳисобга киради)	99,9	100,4	98,7
Умумий овқатланиш товар обороти	101,4	100,6	98,1
АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ			
Маиший хизмат кўрсатиш ҳажмининг бажарилиш проценти	100,8	102	97,0
Шу жумладан, шаҳарларда	100,9	102	98,0
Қишлоқларда	100,4	102	91,0

КИТОБХОНЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими, республика ЛКСМ Марказий Комитети, Тошкент қишлоқ хўжалиги институти, «Ўзбекистон» нашриёти Республика китоб савдоси бирлашмаси билан биргаликда «1982 йил қишлоқ хўжалиги китоблари» мавзуида китобхонлар конференциясини уюштирдилар.

СССРнинг шонли 60 йиллигига бағишланган бу анжуман Халқлар дўстлиги орденли Тошкент қишлоқ хўжалиги институтида бўлиб ўтди. Мажлислар залига йиғилган институт олимлари, аспирантлар, студентлар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари ва меҳмонлар институт профессори А. Н. Ханнинг «Озиқ-овқат программасини бажариш — умумхалқ иши» мавзуидаги докладини қизиқиб тингладилар.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг илмий секретари М. В. Куликова «СССР Озиқ-овқат программасининг иқтисодий негизлари», Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида фан-техника ва илғор тажрибаларни пропаганда қилиш ва жорий этиш бошқармаси бош мутахассиси Т. С. Назаров «Озиқ-овқат программасини бажаришда қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг вазифалари» ҳақида сермазмун доклад қилдилар.

Конференцияда сўзга чиққан Халқлар дўстлиги орденли «Ўзбекистон» нашриётининг қишлоқ хўжалиги адабиётлари бўлими мудири С. Давлетов нашриёт коллективининг КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларини тарғиб қилиш юзасидан қишлоқ хўжалиги темасидаги адабиётларни чоп этишдаги фаолияти тўғрисида сўзлаб берди.

Шу куни конференция иштирокчилари ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими Марказий-илмий кутубхонаси катта редактори Н. Сутбоеванинг кутубхонада олиб борилаётган оммавий-маданий ишлар ва қишлоқ хўжалигида китобнинг хизмати мавзуидаги суҳбатини ҳам тингладилар.

Институт фойеларида «Озиқ-овқат программаси — ҳаётга!» китоб кўргазмаси ва «Ўзбекистон» нашриёти томонидан чоп этилган янги китоблар савдоси ташкил қилинди.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА.

● ТОШКЕНТДАГИ агрегат заводида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган социалистик мусобақа кун сайин авж олмоқда. Илғорлар шонли санага атаб янада юқори мажбуриятлар қабул қилмоқдалар. Шулардан бири Владимир Кучеровдир. Тажрибали ишчи бир неча мутахассисликни мукаммал ўзлаштирган бўлиб, юбилейгача уч йиллик топшириқни бажаришга сўз берди. Суратда В. Кучеров.

В. Сироткин фотоси.

ИШЧИ НОМИ — ШАРАФЛИ НОМ

ТИНИМ БИЛМАС ТЕШАВОЙ

Яна янги иш куни бошланди. Цехларда иш ҳар кунгидек бир маромда давом этаяпти. Лекин, Тешабой Шерматов учун бугунги куннинг ўзгача файзи бор: бугун у цехда иш бошлаганига 25 йил тўлади.

Тешабой ака босиб ўтган чорак асрлик меҳнат фаолиятини кўз олдидан ўтказар экан, ўзининг ҳаётда тўғри йўл танлаганлигидан кўнгли тўлқинланиб кетади... Ҳамма нарса кечагидек ёдида: мактабни битириб, етуклик аттестатини олишганда, унинг кўпгина тенгдошлари олий ўқув юртларига кириб ўқиш ҳаракатига тушдилар. У эса аввалига бироз иккиланди. Лекин, бу иккиланиш узоққа бормади. Кўнглига тугиб қўйган ниятларини амалга оширишга астойдил бел боғлади. Шу куниёқ Тошкент тўқимачилик комбинатига келиб, ишчилар сафига қўшилиш истагини билдирди.

Тешабой Шерматов илк меҳнат фаолиятини комбинатнинг йигирув фабрикасида — мастер ёрдамчисининг шогирдлигидан бошлади. Лекин, бу иш у ўйлаганчалик осон эмасди.

Фабриканинг мураккаб станокларини созлаш, уларнинг бенуқсон ишлашини таъминлаш пухта билим, малака талаб қилар эди. Шунинг учун Шерматов техника ихлосманди бўлишидан қатъий назар бу мураккаб станоклар тузилишини ўзлаштиришда анча қийналди. Бироқ, изланиш, интилиш, устознинг ҳар бир ҳаракатини, иш операциясини қунт билан ўрганиш, меҳнатга бўлган муҳаббат ҳаммасидан устун келди. Тез орада у ўзи мустақил ишлай оладиган бўлди.

Шундан сўнг алоҳида участка станокларига хизмат кўрсатиш вазифасини ишониб топширишди. Мастер ёрдамчиси сифатида тола текисловчи 15 станокнинг қай даражада сифатли ҳамда бир маромда ишлаши унга боғлиқ бўлиб қолди. Т. Шерматов бунинг ҳам уддасидан чиқа олди. Ҳар бир ремонт ишига сидқидилдан киришиши, механизмларни маромига етказиб созлаши туфайли дастгоҳларнинг бевақт тўхтаб қолиши бутунлай тугатилди. Участканинг меҳнат кўрсаткичлари ҳам аста-секин юксала борди. Кўп ўтмай бу коллектив илғорлар сафида тилга олинадиган бўлди.

1961 йил Тешабой Шерматов қалбида ўчмас из қолдирди. Коллектив ишончини қозонган ёш мастер ёрдамчиси КПСС сафига қабул қилинди. У энди ҳаммага ўрнак кўрсата билиши ва коммунист сифатида ишлаб чиқаришнинг, меҳнат мусобақасининг олдинги сафларида бориши лозим эди. Бунинг учун янада мукаммал билимга эга бўлиш, техникани пухта ўзлаштириш талаб этиларди. Ана шу мақсадда Тешабой ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда тўқимачилик техникумининг кечки бўлимига ўқишга кирди. Уни муваффақиятли тугаллагач қолоқ участкалардан бирига — йигирув фабрикасининг сантехника бўлимига бригадир этиб тайинлашди.

Бугунги кунда корхонада «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтказилаётган меҳнат мусобақаси авж олдирилган. Ҳар ҳафта охирида мусобақа пешқадамлари аниқланиб, улар муносиб равишда тақдирланмоқда. Т. Шерматов бригадаси доимо шу илғорлар сафида.

— Бугунги кунда ҳар бир коллектив СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш иштиёқи билан яшамоқда,— дейди Т. Шерматов.— Биз ҳам ана шу шонли санани энг юксак кўрсаткичларга эришган ҳолда қаршилашга қарор қилганмиз. Ватанимиз юбилейига атаб қабул қилинган мажбуриятларимиз оширилиб бажарилишига шубҳа йўқ.

А. КАРИМОВ,
ТошДУ журналистика факультети студенти.

ДЕПУТАТЛАР БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

СОВЕТЛАР ВА ТЕЖАМКОРЛИК

РЕСПУБЛИКАМИЗ, шу жумладан Тошкент области халқ хўжалиги олдида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Ўн биринчи беш йилликда саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш суръатларини жадаллаштириш, моддий-техника ресурсларидан самарали фойдаланиш талаб қилинади. «Партия эълон қилган ишлаб чиқаришни интенсивлаш йўли экономиканинг ҳамма резервларини ишга солишни... талаб қилади», — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистон ССРга учинчи Ленин ордени топширилишига бағишланган тантаналарда сўзлаган нутқида.

Экономика тежамли бўлсин — бу ўн биринчи беш йилликнинг асосий шиорларидан бирига айланган. Партиянинг бу иқтисодий сиёсатини амалга оширишда халқ депутатлари Советлари муҳим роль ўйнаши керак. Бу қонунийдир. Чунки, СССРнинг янги Конституцияси қабул қилингандан сўнг маҳаллий органлар экономика масалалари билан янада жиддийроқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг «Халқ депутатлари Советларининг иқтисод қилиш режимини кучайтириш ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги ишлари тўғрисида»-ги қарори Советларнинг бу ишдаги вазифаларини аниқ кўрсатиб берди. Ушбу қарорни амалга оширишда министрликлар ва идоралар, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетлари, меҳнат коллективлари, ишчилар ва колхозчилар, мутахассислар ва албатта, депутатлар актив иштирок этишлари керак.

Маҳаллий Советлар халқ бойлигидан авайлаб фойдаланиш, тежамкорликни кучайтириш масалаларини ўз сессияларида кўриб чиқдилар ва конкрет тадбирлар белгилаб олдилар. 1982 йил учун белгиланган иқтисодий ва социал ривожлантириш планларида энергетика ва бошқа ресурсларни оқилона сарфлаш кўзда тутилган.

Тошкент областининг маҳаллий Советлари ва хўжалик органлари иқтисодий тежамкорлик соҳасида дуруст натижаларга эришяптилар. Область шаҳар ва район Советларининг сессияларида СССР Олий Совети Президиумининг юқорида қайд этилган қароридан келиб чиқадиган вазифалар кўриб чиқилди. Область Совети ижроия комитети, унинг бўлим ва бошқармалари, шаҳар ва район ижроия комитетлари ўн биринчи беш йилликда моддий ресурсларни тежаш, улардан оқилона фойдаланиш бўйича тадбирлар ишлаб чиқиб, уларни изчил амалга оширмоқдалар.

Ангрен шаҳрида моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасида қизиқарли тажриба тўпланган. Бу ерда шаҳар Совети ижроия комитети қошида иқтисод қилиш ва тежамкорлик бўйича махсус штаб тузилган. Штаб аъзолари орасида халқ депутатлари, партия ходимлари, хўжалик раҳбарлари, халқ контроли ва комсомол прожектори активлари бор. Моддий ресурслардан самарали фойдаланишни назорат қилишда депутатлар постлари ва группалари иштирок этмоқдалар. Улар ҳиссаси билан 20 миллион киловатт-соатдан кўпроқ электр энергияси, 700 тоннага яқин металл, 4776 куб метр ёғоч ва тахта, 987 тонна цемент, кўплаб миқдорда бошқа хом ашё ва материаллар тежалди.

Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида депутатлар постлари ва группаларининг куч-ғайрати билан 22,2 минг тонна ёқилғи, 215,5 минг гигакалорий иссиқлик, 41,2 миллион киловатт-соат электр энергияси ва бошқа материаллар тежалди.

Маҳаллий хом ашё ҳисобига кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш масалалари область маҳаллий Советларининг доимий назорати остига олинган. Жумладан, ўтган ярим йилликда Янгийўл шаҳрида маҳаллий хом ашё ва саноат чиқитларидан маҳсулотлар ишлаб чиқариш қарийб 40 процентга кўпайди.

Иқтисодий тежамкорликни кўчайтиришда халқ депутатлари Тошкент шаҳар ва район Советлари аниқ мақсадни кўзлаган ҳолда иш олиб бормоқдалар. Бу ерда шаҳар ижроия комитетига қарашли корхона ва ташкилотлар моддий ресурслардан оқилона, тежаб-тергаб фойдаланиш бўйича план ва социалистик мажбуриятларни мунтазам равишда ошириб бажаришлари одат тусига кириб қолган.

1982 йилнинг олти ойи ичида В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, трактор, «Ташсельмаш», электрон техника заводлари, 2-пойабзал фабрикаси, «Главташкентстрой»нинг 1-уйсозлик комбинати ва қатор бошқа корхоналар моддий ресурсларни тежашда яхши натижаларга эришдилар.

Маълумки, иқтисодий тежамкорликни кучайтириш бу ишни мунтазам олиб борилишига, фан-техника ютуқларидан кенг фойдаланишга, тежамкорлик учун курашга барча меҳнаткашларни жалб этилишига боғлиқдир. Буни «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи мисолида кўриш мумкин. Бу ерда Тошкент шаҳар ва Куйбишев район Советларининг бир группа депутатлари иқтисодий тежамкорлик кўригини ўтказиш ташаббусини бошлаб бердилар. Кўрикда олимлар, мутахассислар, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари иштирок этдилар. Уларнинг ижодий ҳамкорлиги натижасида 1981 йилнинг ўзида 2 миллион 310 минг киловатт-соат электр энергияси, 4596 гигакалорий иссиқлик энергияси, мис, қўрғошин — умуман, 2 миллион 700 минг сўмлик моддий ресурслар тежалди.

Бирлашманинг бош корхонасида ташкил этилган депутатлар пости бошқа меҳнат коллективларида бу соҳада тўпланган тажрибани умумлаштириб, илғорлар иш натижаларини оммалаштирди. Иқтисодий тежамкорлик кўригида прокат цехи коллективи ғолиб деб топилди. Цех ишчилари шу йилнинг олти ойида топшириқдаги 50 тонна ўрнига 90 тонна мисни тежашга муваффақ бўлдилар.

Саратов области халқ депутатларининг ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлаган СССР Олий Совети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советлар депутатлари бўлган бир группа республикамиз вакиллари ҳаммани «Етиштирилган бутун ҳосилни тўла сақлаб қолайлик!» Бутуниттифоқ юришида иштирок этишга чақирди. Ҳозирги пайтда барча маҳаллий Советлар, уларнинг ижроия комитетлари, доимий комиссиялари 1982 йил ҳосилини ўз вақтида, нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш, қабул пунктларига етказиб бериш, авайлаб сақлаш ва сифатли қайта ишлаш учун курашнинг биринчи сафларида бормоқдалар.

Жумладан, пойтахт областида йиғим-терим ишларига 300 тадан кўпроқ депутатлар постлари жалб этилган. Улар составида халқ назоратчилари ва комсомол прожекторчилари ҳам бор. Айниқса, Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводи ва Янги Тошкент консерва заводида ташкил этилган депутатлар постлари муҳим ишларни амалга оширмоқдалар. Бу постларга область, Тошкент шаҳар, Ғалаба район ва посёлка Советларининг 30 дан кўпроқ депутатлари жалб этилган. Улар етиштирилган ҳосилнинг даладан савдо тармоқларига ёки қайта ишлаш корхоналарига етказиб беришгача бўлган жараённи ўз назоратлари остига олганлар. Депутатларнинг жонкуярликлари туфайли ҳосил нобуд бўлишининг олди олинмоқда.

Шу билан бир қаторда ҳали ҳамма жойда ҳам иқтисодий тежамкорлик учун курашга етарлича эътибор бериляпти, деб бўлмайди. Қатор маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари хўжасизлик ҳолларига чек қўйиш ишида зарур даражада қатъият кўрсатмаяптилар. Айрим ҳолларда корхонада иқтисодий тежамкорлик бўшаштириб юборилгани учун депутат раҳбарларга тегишли чора кўрилмаяпти. Шу туфайли иқтисодий тежамкорлик соҳасида белгиланган топшириқлар тўлиқ бажарилмаяпти. Масалан, Тошкент областида электр энергияси, цемент, қора металлар прокатини тежашда камчиликлар бор.

Ҳар соҳада тежамкор бўлиш барча меҳнаткашларнинг, шу жумладан, маҳаллий Советлар ва халқ депутатларининг ҳам бурчидир.

А. СУХОНОС,
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Советлар иши бўйича бўлим мудирининг ўринбосари.

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР — МОЗАМБИККА

«Ташсельмаш» ва Тошкент трактор заводининг ишчилари Мозамбик Халқ Республикаси деҳқонларининг буюртмаларини белгиланган муддатдан уч ой барвақт бажардилар. Пахта териш комбайнлари ва пахта ташийдиган прицеплар Нампула вилоятига жўнатилди. Бу вилоятда Ўзбекистондан борган мелиораторлар ва пахтакорлар ёрдамида 15 минг гектардан ортиқ майдонда пахтачиликнинг учта катта давлат хўжалиги қурилмоқда.

Янги хўжаликнинг ишчилари учун иссиқ иқлим шароитларида қулай бўлган йиғма-щитли уйлар қуриш мўлжалланмоқда.

Ҳозирги вақтда қидирув ишлари олиб борилмоқда, бу ишлар ниҳоясига етказилгандан кейин давлат хўжаликлари территориясида ирригация иншоотлари барпо этилади.

(ЎзТАГ мухбири).

Халқаро ҳаёт

ОЛИЖАНОБ МАҚСАДЛАР

Халқаро муносабатларни нормаллаштириш, кескинликни юмшатиш, тинчлик ва қуролсизланиш учун кураш —булар Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати, КПССнинг халқаро фаолияти бўйсиндирилган олижаноб мақсадлардир. Уртоқ Л .И. Брежневнинг Бокудаги тантаналарда сўзлаган нутқини шарҳлашни давом эттираётган чет эл оммавий ахборот воситалари шу фикрни таъкидламоқдалар.

Ҳозир империалист доиралар дунёни ядро ҳалокати жаҳаннамига йўлиқтиришга уринаётган бир шароитда совет раҳбари қуролсизланиш ва ўзаро ишонч сиёсатини амалга оширишнинг ҳаётий зарурлигини яна бир бор қатъият билан уқтириб ўтди, деб таъкидлайди Польшанинг **«Трибуна люду»** газетаси.

Братиславада чиқадиган **«Правда»** газетаси Л. И. Брежнев нутқини инсоният олдида турган актуал масалаларга берилган реалистик жавоб деб атайди. Совет раҳбарининг Бокуда сўзлаган нутқида халқаро вазият чуқур анализ қилибгина қолинмай, шу билан бирга кескинликни реал юмшатишга эришишнинг конкрет йўллари ҳам белгилаб берилди.

Л. И. Брежнев И. Ганди билан ўтказилган музокараларнинг якунларига берган юксак баҳо Ҳиндистонни қувонтирмоқда, деб ёзади Ҳиндистондаги **«Нью уэйв»** ҳафталик газетаси. Ҳиндистон Бош министрининг СССРга визити иккала мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларида янги босқич бўлиб қолди. Олий даражадаги Совет — Ҳиндистон музокараларининг натижалари ер юзида тинчлик иши учун, қуролланиш пойгасига қарши курашда ғоят катта аҳамиятга эгадир. Ҳиндистон — Совет ҳамкорлигини кенгайтириш тўғрисида Москвада эришилган аҳдлашувлар империалистик давлатларнинг Ҳиндистонга нисбатан янги мустамлакачилик кирдикорларига зарба беришга, унинг миллий экономикасини мустаҳкамлашга кўп жиҳатдан ёрдам беради.

«Совет раҳбарининг Бокуда сўзлаган нутқи янги урушнинг олдини олиш СССР ташқи сиёсатининг энг асосий мақсади эканлигини кўрсатувчи яна бир яққол далилдир», —деб ёзади Ливаннинг **«Ас-Сафир»** газетаси.

«Жорнал Ди Ангола» газетаси ёзади: Л. И. Брежнев империализмнинг найрангларини фош қилди. Империализм янги мустамлакачилик сиёсати ёрдамида араб мамлакатлари, Африка ва Лотин Америкаси давлатлари сафларидаги нифоқни чуқурлаштиришга, Африка бирлиги ташкилотининг обрў-эътибори ва таъсирини заифлаштиришга, Ғарб давлатларининг мустамлакачилик манфаатлари йўлида Америка давлатлари ташкилотидан фойдаланишга уринмоқда. СССР раҳбари шуни яна бир бор таъкидлайдики, Совет Иттифоқи Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари тинч ҳамкорлигини, бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашнинг, Африка бирлиги ташкилоти, араб мамлакатлари иттифоқи ва шу каби ташкилотлар обрў-эътибори ва самарадорлиги мустаҳкамланишининг актив тарафдоридир.

Финляндия парламентининг депутати **Сеппо Тойвиайнен** қуйидагиларни айтди: Л. И. Брежневнинг Бокуда сўзлаган нутқи тинчлик учун кураш СССР учун биринчи даражали мақсад эканлигини яна бир карра исботлайди. Совет Иттифоқи ўзи бунёдга келган даслабки кунлардан бошлабоқ тинчликка эришиш учун изчиллик билан ҳаракат қилиб келмоқда. Совет Иттифоқи халқаро майдонда ядро ҳалокатининг олдини олиш учун курашга етакчилик қилмоқда.

(ТАСС, 29 сентябрь).

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ. Исроил босиб олган территорияларда араб аҳолисининг оммавий намойишлари тўхтамаяпти. Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида сурункасига бир неча кундан буён давом этаётган намойишларнинг қатнашчилари Исроил ҳарбийларининг Ғарбий Байрутдаги фаластинликлар лагерларининг аҳолисига қарши қилган ёвуз жиноятларидан дарғазаб бўлганликларини билдирмоқдалар.

ВАШИНГТОН. АҚШ президенти Рейган бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, ўзининг «стратегик иттифоқчи» —Исроилни чексиз қўллаб-қувватлашини яна бир бор ишонтириб айтди. У Исроилнинг «хавфсизлиги» Яқин Шарқдаги аҳволни «тинч бартараф этиш»га асос қилиб олиниши керак, деб таъкидлаб, бунда Исроилнинг араб қўшнилари хавфсизлиги тўғрисида ломмим ҳам демади. Президент Ливан тупроғида қонли ёвузликлар қилган Тель-Авивга қарши бирон —бир жазо чораси кўрилишига йўл қўйилмаслигини айтиб, амалда Исроил агрессорларини яна ўз ҳомийлигига олди.

Рейган кўп миллатли ажратувчи кучлар составида Америка денгиз пиёдачиларини Ливанга юборишга тўхталиб, уларнинг Ливан территориясида бўлишининг конкрет муддатини белгиламади.

(ТАСС).

Америка Қўшма Штатларида ҳарбий хизматга жалб этилаётган аёллар сони кўпайиб бормоқда. Ҳозир 180 минг хотин-қиз АҚШ қуролли кучларида хизмат қилаяпти. Рейган маъмурияти улар сонини яқин вақт ичида 200 мингтага етказишни мўлжалламоқда. Суратда: АҚШ пиёда қўшинларида хизмат қиладиган аёл ўқ отиш машқларида.

ТАСС фотохроникаси.

ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНМОҚДА

МАПУТУ, 29 сентябрь. (ТАСС). Мозамбик Халқ Республикасининг СССР билан ва бошқа социализм мамлакатлари билан савдо-иқтисодий алоқалари муваффақиятли ривожланмоқда. Совет Иттифоқи Мозамбик халқ хўжалигининг 17 тармоғини ривожлантиришда кўмаклашмоқда. Совет мутахассисларининг ёрдами билан республика саноати ва қишлоқ хўжалиги учун 6 мингдан зиёд малакали ишчи ва техник кадрлар тайёрланди.

Сўнгги беш йил мобайнида Мозамбик билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги савдо-сотиқ ҳажми уч баравар ошди. Бу йил Мозамбикнинг ГДРга экспорти 16 процент кўпаяди.

Мозамбикнинг Болгария, Венгрия, Чехословакия билан савдо-сотиқ алоқалари ҳам кенгаймоқда. Шу ўн йилликнинг охирига бориб Мозамбикнинг умумий товар обототида социалистик мамлакатлар ҳиссаси 50 процентга етади.

ПАХТАЗОР — ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

ИЛҒОРЛАРНИ ШАРАФЛАБ

«БИЛИМ» жамиятининг лектори, иқтисод фанлари кандидати Ш. Муслимов суҳбатини хўжаликда йиғим-теримнинг боришидан бошлади.

—Пахта тайёрлашда колхозингиз район хўжаликлари орасида карвонбошилар қаторида бораётганлиги қувонарлидир, — деди у. — Терим суръати ўтган йилдагидан анча илдам бормоқда. Хўжалигингизнинг Содиқ Йўлдошев бошлиқ бригадаси пахтакорлари эса зафар маррасига яқинлашиб қолди. Бунда бригаданинг моҳир механизатори Малик Аҳмедовнинг ҳиссаси, айниқса, катта бўлмоқда. У кунига «зангори кема»си бункеридан 15 тонна ва ундан ҳам кўпроқ пахта тўкмоқда. Механик-ҳайдовчининг мавсум бошидан бери машинада терган пахтаси 100 тоннадан ошиб кетди.

Шундан сўнг лектор илғор дала гвардиячисининг иш тажрибасига батафсил тўхталди. Жумладан, Малик Аҳмедовнинг ҳар дақиқадан унумли фойдаланиш учун астойдил ҳаракат қилаётганлигини, эрталаб даладан шудринг кўтарилгунга қадар агрегатини ишга бекамикўст тайёрлаб қўйишини гапириб берди.

Лектор республиқада, пойтахт области, шунингдек, Ўрта Чирчиқ районида пахта терими қандай бораётганлиги тўғрисидаги маълумотларни ҳам тилга олди. У СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик юбилейи йилида барча пахтакорлар, шу жумладан, колхоз аъзолари олдида «оқ олтин» сифатини янада ошириш вазифаси турганлигини уқтирди. Бунинг учун терим суръатини ошириш зарурлигини айтди.

Шу куни «Билим» жамияти лекторларидан тарих фанлари доктори А. Нуруллаев, фалсафа фанлари кандидати М. Абдурасуловлар ҳам Ўрта Чирчиқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг бригадаларида жонли, таъсирчан суҳбатлар ўтказдилар. Улар хўжаликка «Билим» жамияти область ташкилоти томонидан ташкил этилган агитбригада составида келган эдилар.

— Олимларимизнинг қизиқарли лекциялари, мароқли суҳбатлари хўжалигимиз пахтакорлари ва механизаторларида катта таассурот қолдирмоқда, — дейди колхоз раиси Убайдулла Абдуллаев. — Чунки улар лекция ва суҳбатларида колхозимизда йиғим-теримнинг бориши тўғрисидаги мисоллардан кенг фойдаландилар. Лекторлар ҳозирги кунларда пахта далаларида фидокорона меҳнат қилаётган чевар теримчилар, моҳир механик-ҳайдовчиларни шарафладилар. Бу колхозимиз барча аъзоларини илғорларга тенглашишга, йиғим-теримда янада ғайрат кўрсатишга руҳлантирди.

ЛЕКТОРЛАР ДАЛА ШИЙПОНЛАРИДА

Иқтисодчи олим Шахобиддин Зиёвуддинов эса Бекобод районидаги А. Мавлонов номли совхознинг 3-бўлими пахтакорлари ҳузурида бўлди. У ҳам ўз суҳбатида терим илғорларининг номларини бирма-бир тилга олди. Айниқса, хирмонга барака киритаётган кўпминг-килограммчи теримчилар Ҳайри Тўлаганова ва Шарифа Аҳмедоваларнинг ғайрат-шижоатини таъкидлади. Улар кунига хирмонга 260—275 килограммдан пахта тўкиб, белгиланган нормани 3 ҳиссадан ҳам ошириб адо этаётганликларини айтди.

Бу куни район хўжаликларида «Билим» жамиятининг бошқа лекторлари ҳам суҳбатлар ўтказдилар. Жумладан, тарих фанлари кандидатлари М. Қосимова, М. Маликов, Р. Шариповларнинг лекция ва суҳбатлари пахтакорларга манзур бўлди.

Область партия комитети лекторлар группасининг раҳбари, иқтисод фанлари кандидати Р. Т. Турсунов оғзаки агитация кадрларининг шу кунлардаги ишларини қуйидагича изоҳлайди:

— Ҳозир лекторларимизнинг сафарбар этувчи жанговар сўзлари бевосита пахта далаларида янграмоқда. «Билим» жамияти область ташкилоти ташаббуси билан агитбригадалар ташкил этилган. Пойтахтдаги олий ўқув юртлари, илмий-текшириш институтлари олимларидан 300 дан кўпроқ киши ҳар куни пахтакор хўжаликларда бўлиб, қишлоқ меҳнаткашларини КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми тарихий қарорларини амалга оширишга, ўн биринчи беш йиллик иккинчи йили план ва мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга руҳлантирмоқдалар. Лекция ва суҳбатларда пахта теримида жонбозлик кўрсатаётган механик-ҳайдовчилар, теримчилар шарафланяпти. Лекторларимиз партиямизнинг ички ва ташқи сиёсати, совет ватанпарварлиги, пролетар интернационализми, халқлар дўстлиги, СССР-нинг 60 йиллиги тўғрисида ҳам қизиқарли суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Дарҳақиқат, лекторлар ҳам ҳозирги кунларда ўз ўринларини далада, деб билмоқдалар. Яқинда бир гуруҳ олимлар — тарих фанлари доктори О. Содиқов, философия фанлари кандидатлари Э. Бобоева, П. Ҳамидовлар Коммунистик райони хўжаликларида бўлдилар.

— Таниқли олимлар ўқиётган лекциялардан фақат қишлоқ меҳнаткашларигина эмас, районимиз тарғиботчилари ҳам мамнун бўлмоқдалар, — дейди «Билим» жамияти район ташкилотининг масъул котиби, республикада хизмат кўрсатган маданият ходими М. Мирсаидова. — Улар моҳир лекторлардан меҳнаткашлар ўртасида суҳбат ўтказиш маҳоратини ўрганмоқдалар. Олимлар тавсиялари асосида биз дала шийпонларида оғзаки агитациянинг савол-жавоб кечалари, туркум лекциялар сингари ҳаёт синовидан ўтган усуллардан фойдаланяпмиз.

«Билим» жамиятининг агитбригадалари лекторлари Янгийўл, Оққўрғон, Бўка, Ғалаба, Пискент районларида ҳам қизиқарли лекция ва суҳбатлар ўтказяптилар. Уларнинг сафарбар этувчи сўзлари қишлоқ меҳнаткашларини пахтазорда жасорат кўрсатишга ундаяпти.

Ж. МУМИНОВ.

● Хасан ТОШЕНОВ бошчилик қилаётган бригада Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозда илғорлардан саналади. Улар юбилей йилида 67 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центердан ҳосил топшириш учун курашмоқдалар. Суратда: (ўнгда) бригада етакчиси Х. Тошенов ва илғор механик-хайдовчи Э. Турсунов.

А. Мальцев фотоси.

КАЙФИЯТЛАРИ АЪЛО

ПАХТА йиғим-терими хусусида сўз очишимиз билан колхоз партия ташкилотининг секретари Владимир Иванович бизни далага бошлади. Йўл-йўлакай бу йилги режалар, теримнинг ҳозирги суръати ҳақида ҳикоя қилиб борди.

Далалардаги хосил чўғи ҳаммамизни қувонтиряпти, — дейди В. Афанасьев завқ билан. — Бу йил биринчи марта пахтанинг янги — «Тошкент-6» навини тажрибада синаб кўраяпмиз. Шу навни танлаб янглишмаган эканмиз. Ҳамма майдонларда мўл, эртаки, сифатли ҳосил етиштирилди. Пахтакорларимиз ҳар гектар ердан камида 45 центнердан хирмон кўтаришни мўлжалламоқдалар.

...Дарҳақиқат, колхоз пахтазорларида ана шу юксак мажбуриятга яраша баракали ҳосил бор. Уни қисқа муддатларда йиғиб-териб олиб, она-Ватанга 4600 тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун кураш қизғин бормоқда.

Ҳозирги долзарб паллада ҳамманинг ўрни жасорат майдони бўлган пахтазорда эканлигини колхозчилар жуда яхши тушунадилар. Шу кунларда меҳнатга яроқли ҳар бир киши эрта тонгдан пахтазорга отланмоқда. Бир ёқда «зангори кема»лар гуриллаб ишлаётган бўлса, бир ёқда қўл терими усталарининг бахси авжида. Бундай ажойиб манзарани колхознинг деярли ҳамма бригадалари далаларида учратиш мумкин.

Мусурмонқул Исломов бошчилик қилаётган 11-бригада далаларида иш қизғин. Ленин ордени, Октябрь Революцияси ордени кавалери М. Исломов қарийб 22 йилдирки, шу бригадада меҳнат қилади.

— Бизда социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган, —дейди бригадир, — мусобақа ҳар куни якунлаб турилади. Биринчи ўринни олган механизаторлар вимпель ва пул мукофоти билан рағбатлантирилади.

РЕПОРТАЖ

Бригадир бункерни бўшатиш учун тележка томон келаётган механизатор билан бизни таништирди.

— Муҳиддин Бухарбоев, энг илғор механик-ҳайдовчиларимиздан.

Уни суҳбатга тортдик.

— Ҳар куни 10 —12 тоннадан пахта теряпман. Шу кунгача терган пахтам 130 тоннадан ошди. Мусобақадошим Турсунбой Усмонов билан мавсумда 150 тоннадан «оқ олтин» термоқчимиз.

У шу икки оғиз гапни айтди-ю, мусобақадошимдан ортда қолмай, дегандек, жилмайганча агрегати томон чопиб кетди.

Ҳар дақиқа ғанимат бўлган ҳозирги дамларда бу механик-ҳайдовчилар суҳбатдан кўра, ҳаракат қилиб қолишни, қуёшли кунларда «пўлат от»ларни тезроқ қамчилашни афзал кўрадилар. Ўзлари овқатланиш учунми, ёки бироз хордиқ чиқариб олиш учунми танаффус қилган пайтларида ўринларини ёрдамчилари Нариман Тўйчиев ва Рустам Эркабоевлар эгаллайдилар. Иш ана шундай поток усулида ташкил этилган.

Ипатоволиклар методини кенг қўллаётган яна икки мусобақадош — Зайни Тошматов билан Олим Исмоилов ҳам шу кунгача пўлат этаклардан 125 — 130 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар.

...Куй ва қўшиқ янграяпти. Охиста, лекин ширали таралаётган бу овоз бригада дала шийпонидан эшитиларди. У ерда ҳозир ягона орзу, ягона мақсад учун курашаётган дала меҳнаткашлари хордиқ чиқармоқдалар. Район бадиий ҳаваскорлик ансамбли қатнашчилари янги ўрганган қўшиқ ва рақсларини намойиш қилмоқдалар.

Мазали таом, дилрабо куй ва қўшиқ билан диллари яйраган, яхши хордиқ чиқарган бригада аъзолари янги куч, янги ғайрат билан яна пахтазорга отландилар. Ўз ишига, даласига чинакам меҳр қўйган бу фидокор кишиларнинг кайфиятлари баланд, руҳлари тетик эди.

Д. ҚОДИРОВА.

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз.

● БЎКА районидаги Ильич номли колхознинг Марям Маматова бошчилик қилаётган бригада пахтакорлари зиммаларидаги юксак социалистик мажбуриятни ҳам муваффақият билан бажардилар. Эндиликда юбилей шарафига 50 центнерлик хирмон учун кураш кетяпти. Суратда: колхоз партия ташкилотининг секретари Қосим Азимбеков ғолибларни кўчма вимпель билан мукофотлаяпти.

П. Эргашев фотоси.

«ОҚ ОЛТИН» ИЛҲОМЛАРИ

ПАХТАМАН

Кўринг, мен бир чаноқ оппоқ
пахтаман,
Ҳар толамда ёзиқ ўзбек имзоси.
Нурлар каби тоза, юмшоқ пахтаман,
Сўнгсиз меҳнатларнинг етук иншоси.

Мен шундай бир чаноқ оппоқ
пахтаман, —
Гўдак кулгусида чарақлаган бахт.
Қаршимда хаёл-ла асло тўхтаманг, —
Онларни ҳар деҳқон сўроқлаган вақт.

Мен фақат бир чаноқ оппоқ пахтаман,
Сулим бир ғазалман,
Порлоқ тақдирга.
Минг-минг кишиларнинг оппоқ
бахтиман,
Қиёслашар мени нон билан шеърга.

Иқбол куйлар нурли толаларда шод,
Оппоқ манглайимга бахт тикмиш алов.
Мен эзгу ниятли
Елкинман билсанг, —
Деҳқон юрагидан сачраган олов...

Кўринг, мен бир чаноқ оппоқ
пахтаман,
Ҳар толамга ёзиқ ўзбек имзоси.
Нурлар каби тоза, юмшоқ пахтаман,
Ўзбек меҳнатининг етук иншоси.

Сабриддин САДРИДДИНОВ.

ОЛАМ ОППОҚ

Пахтазорда ишлаш ўзи марду майдонлар иши,
Халқига содиқ, вафодор, тоза виждонлар иши.

Терамиз дўстлар келинг, дамлар ғанимат билсангиз,
Пахта термоқлик умумхалқ, барча инсонлар иши.

Маррадан ошсин план—турмуш талаб этгай буни,
Йил сайин ҳосил оширмоқ уста деҳқонлар иши.

Олтинзорга шод боқиб, оламни оппоқ кўрамап,
Меҳнатидан завқланиш ул марду майдонлар иши.

Техника илмин қаранг, деҳқонга берди кўп мадад,
Ҳар он ўз илмин оширмоқ асли полвонлар иши.

Олам илмин ўрганиб, ҳам пахтакор бўлмоқ ўшал
Деҳқоний, толиби илми қиз-у ўғлонлар иши.

Тўхтамурод ДЕҲҚОНИЙ.

ТИКЛАНИШ

ЛАВҲА

● БЕКОБОД районидаги А. Мавлонов номли совхознинг 2-бўлимида меҳнат қилаётган Шарифа Аҳмедова (юқорида) ва Ҳайри Тугаловалар кунига 140—150 килограммдан пахта териб, хирмонга баракали ҳисса қўшишаяпти.

М. Қорабеков фотолари.

ХЎЖАЛИКЛАР орасида карвонбошилик қилиб келаётган колхознинг кейинги йилларда оқсай бошлагани район раҳбарларини ташвишга солиб қўйди. 1971 йили давлат планини бир ойда бажариб, 1662 гектар майдондан 30,8 центнердан хирмон кўтарган колхоз кейинги йили 29,7 центнердан ҳосил олди. Йиғим-теримда ҳам орқада қолди. 1978 йилга келиб эса, ҳосилдорлик 26,9 центнерга тушиб кетди. Колхозчилар даромад олмай қўйишди.

1979 йилнинг баҳори. Эндигина далага отланаётган Қўшбоқ акани район партия комитетига чақиришаётганини айтишди. Район партия комитетининг секретари уни илиқ қарши олди.

— Қўшбоқ ака, колхозларингиз йилдан-йилга орқага кетяпти, — секретарь вазмин гапирарди. — Биз бюро аъзолари билан маслаҳатлашиб, пахтачиликда суяги қотган кишиларни қийин участкаларга юборишга қарор қилдик. Сиз бошқараётган бригаданинг эришаётган ютуқлари ҳаммамизга маълум. Шунинг учун колхоздаги энг йирик 3-участкани бошқаришни сизга топширмоқчимиз. Бригададаги тажрибаларни ўша ерда қўлласангиз.

— Тўғри, аҳвол оғир. Одамлар ишдан совиб боришяпти. Ташкилотчиликни кучайтирмасак бўлмайди. — деди Қўшбоқ ака. — Майли, ишончни оқлашга ҳаракат қиламиз. Бундан ҳам оғир шароитда пахта ўстирганмиз-ку, ахир.

— Раҳмат, Қўшбоқ ака, — деди секретарь руҳи кўтарилиб. — Ишончимиз ҳам, таянчимиз ҳам сизлар. Колхознинг шуҳратини қайта тиклайсизлар деган умиддамиз.

...Тадбиркор деҳқон, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қўшбоқ ака Эгамбердиев оғир участкада иш бошлади. У бу ерларни яхши биларди. Шундай бўлса ҳам, дастлаб участкадаги ҳар бир майдонни қайтадан синчиклаб кўздан кечирди. Резерв ва имкониятлар бор-йўқлигини чамалади.

550 гектар ер, асосан, қумлоқ, камҳосилли «ориқ» ерлар ҳисобланарди. Бу ерларга қайта-қайта яхоб суви берилиб, шўри ювилди, мўлжалдагидан икки баравар кўп маҳаллий ўғит солинди.

— Колхоз шароитида сув йўлларини обдон яхшилаш керак эди. Ерларимиз қумлоқ эмасми, ариқлар шиббаланиб, бетонланмаса сув юзага сизиб чиқади. Натижада ўнлаб гектар ердаги ниҳоллар эзилиб, паст бўйли, кам ҳосилли бўлиб қолади. Баъзан эса умуман ҳосилга кирмай нобуд бўлади. Узоқ излангач бунинг ҳам йўлини топдик, —дейди Қўшбоқ ака ўтмишни эслаб. — Ариқларни бетонлаб, устига қўшимча сақичдан мум суртдик. Киров каналининг ёнидан чуқурлиги ўн метрдан ошиқроқ дренаж қазидик. Шу туфайли энг кам ҳосилли 75 гектар еримиздан 35—40 центнердан ҳосил олина бошланди.

...Энг муҳими участка бошлиғи кадрлар масаласига катта эътибор билан қаради. Колхоз раҳбарлари билан маслаҳатлашиб, бригадаларга тажрибали, олий маълумотли мутахассисларни қўйди. Улардан бири Бердибой Абдураҳмонов ўтган йили 90 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил кўтаришга эришди.

Ҳа, тадбиркорлик, одамлар қалбига йўл топа билиш, участка бошлиғига хос хислат. 1977 йили 23 центнер ҳосил олинган ерлардан ўтган хўжалик йилида 31,5 центнердан хирмон уюлди. Бу Бекобод шароити учун юқори натижа эди.

Муваффақият ўз-ўзидан келмади, албатта. Қўшбоқ ака Эгамбердиев ва унинг сафдошлари республикада хизмат кўрсатган пахтакор Қурбон Иброҳимов, Бердибой Абдураҳмоновлар бамаслаҳат иш юритдилар. Механизаторлардан Абдуқаҳҳор Абдураҳмонов, Бердибой Эшонқулов, сувчи Шермон Қурбоновлар эрта баҳордан кеч кузгача тиним билишмади.

Биз яқинда «Победа» колхозида бўлиб, моҳир пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қўшбоқ ака Эгамбердиев бошлиқ участкада олиб борилаётган ишлар билан танишдик.

— Участкамиз деҳқонлари СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда ҳар гектар ердан 45 центнердан ҳосил олишга сўз берганлар, — дейди Қўшбоқ ака. — Шу мақсадда баҳордан бошлаб ҳар бир комплекс ишлов 12—13 кунда сифатли бажариб борилди. Суғоришга ҳам алоҳида эътибор берилди. Камқувват ерларга шарбат усулида сув тарадик.

Бугунги кунда коллектив деҳқонлари катта меҳнат эвазига етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини қисқа фурсат ичида йиғиб-териб олиш учун фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Барча машина механизмлар юксак суръат билан ишлаяпти. Чевар теримчилар кунига 150—160 килограммдан пахта териб хирмонга барака киритишяпти.

Ҳ. АБДУРАҲМОНОВ.

ДАҚИҚАЛАР ҚАДРИГА ЕТИБ

ШУ КУНЛАРДА пахтакорлар учун ҳар бир дақиқа қадрли. Аслида-ку бобо деҳқон учун долзарб бўлмаган кун йўқ. Аммо бугунгиси бўлакча...

Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози марду-майдонлари йиғим-терим суръатини ошириш, даладаги жами ҳосилни барвақт саранжомлаб олиш учун нимаики зарур бўлса, барчасини қилишяпти. Бу ишлар омилкорлик ва тадбиркорлик билан, ақл-идрок ва ташаббус билан бажарилмоқда. Ҳозир белида қуввати, билагида кучи бор ҳар бир инсон ўз ўрнини пахтазорда, жасорат ва меҳнат майдонида деб билмоқда.

Жўрақул ҳам ана шуларнинг бири. У совхозда бригада бошлиғи бўлиб ишлаб келмоқда. Ўзининг беш йиллик иш фаолияти мобайнида ҳосилдорликни оширишга катта улуш қўшди. Пахта йиғим-терими бошланган кундан ташаббус билан меҳнат қилаётган бригада заршунослари пешқадамликни қўлдан бермай келишяпти.

Ҳосилдорликни ошириш учун кураш — уларнинг энг улуғвор, энг мўътабар эзгу мақсадларидир. Бу йил аҳил коллектив ҳар гектар ердан 50 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилган. Механизаторлардан Сервер Реитов, Бозор Аҳмедовлар терим суръатини ошириш учун бор маҳоратларини ишга солмоқдалар. Бригадада жами ҳосилнинг 90 процентини агрегатлар бункеридан бўшатиш кўзда тутилмоқда.

— Машина — деҳқоннинг қўш қаноти, — дейди механизатор Сервер Реитов. — мен дастлабки кундан бошлаб дўстим Бозоржон билан ҳамкорликда меҳнат қилмоқдаман. Иккимизнинг ҳам иш натижамиз яхши бўляпти. Дастлабки куни ўз агрегатим билан 5 тонна, кейинги куни эса 7 тонна пахта теришга эришгандим. Бугунги кунда 12 тоннага етказмоқдаман. Ҳамкасбим Бозоржон ҳам мендан ортда қолаётгани йўқ. Бизга тажрибали механик-ҳайдовчилар Михаил Ковешников, Сафар Менглиевлар устозлик қилишяпти.

Дарҳақиқат, Сервер ҳақ гапни айтди. Чиндан ҳам совхозда техникага ихлос қўйиб иш тутаётганлар сафи ортиб боряпти. Далаларда 80 та пахта териш машинаси, ўн иккита терим-транспорт отрядига уюшиб ишламоқда.

Механизаторлар билан бир сафда кўпмингкилограммчи теримчилар ҳам илиқ-иссиқ кунларнинг ҳар бир дақиқасидан оқилона фойдаланиб, совхоз юксак хирмонининг барвақт тикланишига ўзларининг муносиб улушларини қўшмоқдалар.

Жўрақулнинг мусобақадоши Абдумуҳаммад Крутов бошлиқ бригада далаларида ҳам иш қизғин. Пахтазорда «зангори кема»лар сузиб юрибди. Ана бир машина олдинга ўтиб олди. Кўп ўтмай унинг бункери «оқ олтин»га лиммо-лим тўлди. Механизатор агрегатини пайкал четида кутиб турган бўш тележка ёнига ҳайдаб келди-да, пахтасини унга ағдарди. Бу хўжаликнинг пешқадам механизатори Байрам Қиличев эди.

— Мавсумда 200 тонна пахта териш мажбуриятини олганман. — дейди Байрамжон. — Ишни эрта тонгдан шабнам кўтарилиши билан бошлайман. Тушлик вақтида ўриндошим Муҳиддин Тожиев машинани синчиклаб кўриб чиқади. Мен овқатланиб олгунча у икки бункер пахта териб қўяди. Сўнгра яна мен рулга ўтираман. Шу йўсинда иш тутаётганлигимиз учун меҳнатимиз унумли бўляпти.

Етиштирилган ҳосил қабул пунктларига конвейер усулида етказилмоқда. Далада ишлаётганлар учун эса барча шарт-шароит муҳайё этилган. Бунга жавобан барча пахтакорлар зарбдорчасига меҳнат қилиб, зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажариш, ҳар қандай шароитда ҳам совхознинг 12500 тонналик «оқ олтин» хирмонини тезроқ бунёд этиш учун курашмоқдалар.

А. ФОЗИЛОВ.

АВЛОДЛАРДАН АВЛОДЛАРГА

Ўзбекистон безакли — амалий санъатга қадимдан бой бўлиб, унинг ўзига хос ажойиб анъаналари олис асрларга туташиб кетади. Халқ усталари томонидан яратилган кандакорлик, кулолчилик, зардўзлик, ёғоч ўймакорлиги ва ганчкорлик асарлари ўзининг бетакрор жозибаси билан томошабин ва санъатшунослар эътиборини қозониб келмоқда. Республикамиз халқ усталарининг асарлари бир неча марта хорижий мамлакатларда намойиш қилиниб, ўзбек миллий санъатининг ютуқларидан чет эллик томошабинлар ҳам баҳраманд бўлдилар. Шунинг учун ҳам санъатшунослар ва танқидчилар халқаро ассоциацияси «Замонавий шаҳар қурилишида халқ амалий санъати» мавзуида симпозиум ўтказиш учун Ўзбекистонни танлади.

Ҳозир халқ амалий санъатининг нима аҳамияти бор? Ўтмишдаги турмуш шароити билан қўшилиб у ўз моҳиятини йўқотмадими? Бугунги кунда халқ амалий санъатининг тараққиёт йўллари нималарда кўринади? Мана шу муҳим масалаларга республикамиз халқ амалий санъати ривожида қўлга киритилган муваффақиятлар муайян маънода жавоб бериши, табиийдир.

Кейинги йилларда республикамизда халқ амалий санъати ҳар жиҳатдан ўсди, таниқли халқ усталари сафига истеъдодли ёшлар келиб қўшилди. Унинг тараққиётининг ўзига хос жиҳатлари ҳақида ўйлаганда, бу санъатнинг отадан болага, авлоддан-авлодга ўтиб келаётганлигини алоҳида таъкидлаш лозим. Шунинг учун ҳам унинг келгусидаги ривожи устоз ва шогирдлик муносабатларини янада кучайтириш, талантли ёшларни бу соҳага жалб қилиш — республикамиз партия ва ҳукуматининг алоҳида диққат-эътиборида бўлиб келмоқда.

Ҳозир республикамизда ҳар бир халқ устасига қобилиятли шогирдлар бириктириб қўйилган бўлиб, йилдан-йилга бу ёшлар ўзларининг нималарга қодир эканликларини намойиш қилмоқдалар. Хусусан, республика ва Бутуниттифоқ кўргазмаларида катта муваффақият билан намойиш қилинган халқ амалий санъати — кулолчилик, ўймакорлик, кандакорлик асарлари ана шундан далолат беради.

Ўзбекистон ССР Рассомлар союзининг халқ амалий санъати бўйича махсус комиссияси бошловчи ижодкорларнинг ишларини текшириб ва уларга баҳо бериб, истиқболи порлоқ ёшларга «уста» номини берадилар. Бундай номга М. Облоқулов, Қ. Ҳайдаров, Р. Матжонов, М. Носиров, Д. Ҳакимов, А. Мухторов каби таниқли халқ усталарининг қобилиятли шогирдлари ҳақли равишда сазовор бўлдилар. Бу яхши анъана халқ амалий санъатининг ўзига хос ва ажойиб асарларининг яратилишида муҳим аҳамият касб этишида шак-шубҳа йўқ.

БУГУН ТОШКЕНТДА ХАЛҚ АМАЛИЙ САНЪАТИГА БАҒИШЛАНГАН ХАЛҚАРО СИМПОЗИУМ ОЧИЛАДИ

Кейинги пайтларда республика халқ санъати усталарининг «Уста» бирлашмасининг ташкил этилиши билан ижодкор ёшлар билан ишлаш жараёни анча яхшиланди. Бирлашма усталар билан шартнома тузиб, уларга топшириқлар беради, зарур материаллар билан таъминлайди ва тайёр маҳсулотни сотиб олади. Бундай изчил ҳамкорлик ва ўзаро манфаатдорлик мезонига асосланган бирлашма фаолияти шогирдлар ижодининг ўсишида ва умуман, ўзбек амалий санъати тараққиётида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Қўқонда Қ. Ҳайдаровнинг Н. Хушназаров, И. Содиқов, У. Умаров, Р. Маҳмудов, А. Жалолов каби шогирдлари турли хил маиший буюмлар ишлашда эътиборга сазовор ишларни амалга оширдилар. Тошкентда эса ўймакор уста О. Файзуллаев ва унинг шогирдларининг изланишлари диққатга сазовор. Атоқли ўймакор раҳбарлигида А. Аширов, А. Зуфаров, С. Раҳматуллаев, Р. Маликов каби ёш усталар эшик, устун, безакли намоёна каби архитектура деталларини безатишда ўзига хос изланишлар олиб бормоқдалар.

Ҳаётдан бевақт кўз юмган таниқли тошкентлик уста Ж. Ҳакимовнинг ёғоч ўймакорлиги соҳасидаги ишларини эслаб ўтиш ўринлидир.

Ж. Ҳакимов бошчилик қилган бригада усталари безак берган «Гулистон» ресторан зали, Тошкент темир йўл вокзали биносида бўлганингда уларнинг маҳоратига тасанно айтасан киши. Ўймакор усталарнинг санъати нафақат республикамизда, балки, Ватанимизнинг бошқа бурчакларида ҳам яхши таниш. Хусусан, тошкентлик усталар Москва шаҳрининг Рязанский проспектида жойлашган Ўзбекистон ССР Фанлар академияси меҳмонхонасининг интерьерига сайқал бердилар. Кўп ўтмай Москва Олимпиадасига ер куррасининг турли қитъаларидан келган меҳмонлар бу санъат асарларини катта қизиқиш билан кузатдилар.

Замонавий архитектурада миллий меъморчилик анъаналарининг қўлланилиши ҳақида гап кетар экан, биноларни бадиий безашда кўпроқ ҳаётимизга сингиб бораётган ганчкорлик ҳақида тўхтаб ўтиш ўринлидир. З. Юсупов, Х. Абдуллаев сингари ганч усталарининг бу борадаги ишларини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Бу истиқболли ёшлар мустақил равишда тажриба орттириб, айни пайтда қатор шогирдлар ҳам етиштирдилар.

Ўзбекистонда кандакорлик санъати ҳам азалдан кенг тарқалган бўлиб, XVIII—XX асрларда Қўқон, Бухоро, Хева, Самарқанд, Шаҳрисабз, Тошкент шаҳарларида кандакорлар, айниқса, фаол иш олиб бордилар.

Ёш кандакор М. Мадалиев ҳам ана шу анъанага амал қилади. Мақсуд Мадалиев яқинда Ўзбекистон ССР Рассомлар союзи таклифига кўра Қўқондан Тошкентга кўчиб келди. Бугун эса устанинг маҳоратидан кўпчилик ёшлар ибрат олмоқдалар. У яратган кўза, ойнис, пиёлалар республика ва Бутуниттифоқ бадиий кўргазмаларида бир неча бор юксак баҳоланган. Яқинда Францияда Совет Иттифоқи маданияти кунлари давом этаётган бир пайтда «Ўзбекистон санъати» бўлимида М. Мадалиевнинг кандакорлик буюмлари катта қизиқиш уйғотди.

Бадиий кулолчилик ўзбек халқининг энг кўҳна ва оммавий машғулотларидан бири бўлган десак муболаға бўлмайди. Ўрта Осиё халқларининг турмушида ўтмишда ва бугунги кунда ҳам сопол идишларнинг кенг қўлланилиши сир эмас. Кейинги ўн йилликлар ичида ҳам Ўзбекистонда кулолчилик йирик саноат сифатида ривожланди.

Бугун Тошкентда бошланаётган халқ амалий санъатига бағишланган халқаро симпозиум юқорида таъкидланган муҳим масалаларни муҳокама қилишда ҳамда ўзбек миллий амалий санъатининг янада равнақ топишида муҳим аҳамият касб этади деган умиддамиз.

А. ҲАКИМОВ,
санъатшунослик кандидати, Ҳамза номидаги санъатшунослик институти сектор мудири.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

СУРАТДА: Тольятти шаҳрининг янги саноат районида қад кўтарган жамоат бинолари.

Б. Кавашкин фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

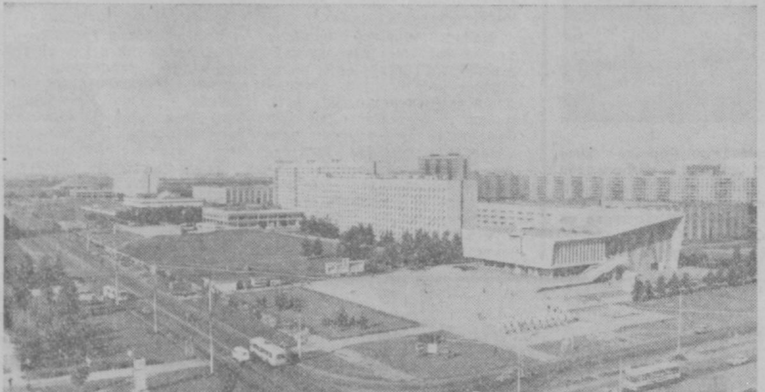

● СССР Фанлар академиясининг Зеленчук астрофизика обсерваториясида улкан телескоп ўрнатилган. Бу ерда совет ва чет эллик олимлар турли тадқиқотлар ўтказмоқдалар. Суратда: РАТАН — 600 радиоастрономик телескопи.

К. Тарусов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ФАНИМИЗ ЗАҲМАТКАШЛАРИ

УСТОЗ, ОЛИМ, ШИФОКОР

...Тошкент давлат медицина институтининг маданият клуби ўша куни одатдагидан гавжум бўлди. Бу ерда СССР Иттифоқининг шонли 60 йиллиги олдидан талабаларнинг уруш ва меҳнат ветеранлари билан учрашуви бўлиб ўтди. Бўлажак шифокорлар ўз устозларини гулдасталар билан қарши олдилар. Профессор Носир Аҳмедов учрашувда сўзга чиқди.

— Ватанимизнинг юксалиш йиллари маромини азим бир дарёга қиёс этсак, — деб сўз бошлади профессор ҳаяжон билан, — унинг ҳар бир қатраси олам-олам тарихга эга.

Носиржон Тошкент давлат медицина институтининг иккинчи курсини тугаллаш арафасида халқимиз бошига мислсиз кулфат олиб келган машъум уруш бошланди. Шу йили у Саратов медицина институтига қабул қилинди. 1943 йилнинг февралида тезкор программа билан таҳсил кўрган Носиржон ва унинг тенгдошлари шифокор-ҳарбий врач дипломини олиб фронтга отландилар.

Эндигина 21 баҳорни қаршилаган Н. Аҳмедов 2-Украина фронти таркибидаги ҳарбий-ҳаво десанти қўшинлари сафига ҳарбий шифокор бўлиб қўшилди. Хизмат тақозоси билан Носиржон тиббиёт илми устига парашютдан сакраш машқларини ҳам пухта ўзлаштирди. Бу ҳол унинг ҳар хил вазиятларда медицина ёрдами кўрсатишнинг устаси бўлиб етишишига ёрдам берди. Ҳарбий врач Носиржон Кременчуг шаҳри бўсағасидаги жанглар вақтида, навбатдаги топшириқни бажариш пайтида фалокат юз берди, парашют билан сакраш пайтида оғир жароҳатланди. Врачлар хулосаси билан она шаҳри — Тошкентга қайтишга тўғри келди.

Носиржоннинг бутун вужуди қандай бўлмасин ва қаерда бўлмасин душман устидан ғалабамизни яқинлаштиришга заррача бўлса-да, ҳисса қўшиш эди. Коммунист Н. Аҳмедов ҳарбий госпиталдан чиққач, фронт орқасидаги меҳнат аҳлига тиббий ёрдамни ташкил этиш ишларида фаол қатнашади. Мирзачўл район соғлиқни сақлаш бўлими мудири эканлигида кўпгина хонадонларни безор қилган безгак, ички ва тошмали терлама касалликларини даволаш ишига бош-қош бўлди. Эл ҳурматини қозонди.

Ғалабадан сўнг Носиржон ўз илмини оширишга аҳд қилди. Шу мақсадда Тошкент медицина институтига йўл олди. Мураббийлари, устозлар Б. А. Стекольников, Э. Г. Слободинлар унга раҳнамолик қилдилар. 1950 йилга келиб, эса шаҳарнинг Кўкча даҳасидан биринчи ўзбек морфолог олими, медицина фанлари кандидати етишиб чиқди. Бу — Носир Аҳмедов эди. 1951 йили Тошкентда 6-шаҳар клиник касалхонаси ташкил этилди. Бу хайрли ишга ҳам ёш олим Н. К. Аҳмедов бошчилик қилди. Тўрт йилдан кейин доцент Н. Аҳмедов катта группа олим ва мураббийлар билан Андижон давлат медицина институтини, унинг нормал анатомия кафедрасини ташкил этишда қатнашди.

1957 йили у олам-олам қувонч, катта илмий режалар билан яна ўзининг қадрдон институтига қайтди. Носиржон фронтда эканидаёқ қўл ва оёқлари қаттиқ шикастланган ярадорларда операциядан кейин чидаб бўлмас даражада оғриқ бўлишини билган эди. Баъзан оёқ ёки қўлни йўқотган жангчи — йўқ аъзосининг қаттиқ оғриғини сезади. Сабаби — қўл ёки оёқ кесилгану, лекин шу аъзога туташ сезув ва ҳаракат нервлари тананинг марказий қисмида сақланиб қолган: улар шундай оғриқ берардики, баъзан беморлар хушидан ҳам кетиб қолар эди. Ёш олим ана шу дардни шифолаш йўлини ҳам илмий ҳал этди. Турли таассуротлар замирида йирик нервларда содир бўладиган морфологик ўзгаришлар ва унинг тикланиш жараёнлари темасида олиб борилган кўп йиллик илмий изланишлари муваффақиятли тугалланди. 1967 йили Н. Аҳмедов медицина фанлари доктори илмий даражасига эришди.

Мана, қирқ йилдирки, бўлажак шифокорларга морфология илмидан дарс бериб келаётган домла Носир Комилович Аҳмедов шу фан соҳасида 100 дан зиёд илмий рисола, учта монография, бўлажак шифокорлар учун дарслик яратди. Эндиликда Носир Аҳмедовнинг ўзи меҳрибон ва синчков устоз: унинг раҳбарлигида 7 киши фан кандидати илмий даражасини олиш учун диссертация ёқлади.

Олимнинг кўп йиллик бенуқсон илмий, педагогик ва жамоатчилик ишлари партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак тақдирланди. Қизил Юлдуз ордени, кўплаб медаллар билан мукофотланди. Умрининг олтмишинчи довонидан ошаётган собиқ жангчи, республикада хизмат кўрсатган врач, ажойиб инсон, изланувчан олим, ҳақиқий устоз Носир Аҳмедовнинг аҳди битта: давр билан доимо ҳамнафас бўлиш, малакали кадрлар тайёрлаш ва медицина фанини ривожлантириш ишига муносиб ҳисса қўшишдан иборатдир.

Биз ҳамкасбимиз — қадрли Носир Аҳмедовни олтмиш ёшлиги билан чин юракдан қутлар эканмиз, ана шу қутлуғ ниятига етишини истаймиз, энг эзгу ниятларимизни изҳор этамиз.

А. ОҚИЛОВ,
профессор.

---

1 ОКТЯБРДАН ҚИШКИ ВАҚТГА ЎТИЛАДИ

СССР ягона вақт ва эталон частоталар давлат комиссиясининг хабар қилишича, «ёзги» вақтнинг амал қилиш муддати тугаши муносабати билан 1982 йил 1 октябрь 0 соатда соатларнинг стрелкаси бир соат орқага суриб қўйилади.

«Ёзги» вақтнинг тугатилиши ва соат стрелкасининг бир соат орқага сурилиши СССРнинг бутун территориясида ўтказилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ КОНСУЛЬТАЦИЯ БЮРОСИДАН

САВОЛЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Саволларга область социал таъминот бўлими мудирининг ўринбосари В. И. АРУТЮНЯН жавоб беради.

САВОЛ: йигирма йил бир корхонада меҳнат қилган кишиларнинг қарилик пенсиясига 1983 йилнинг 1 январидан 20 процентдан қўшиб берилади деб эшитдим. Мен бир корхонада 36 йил ишладим. 1982 йилнинг август ойидан қарилик пенсиясига чиқдим. Лекин ишлашни давом эттирмоқдаман. Менинг пенсиямга 20 процент қўшиладими?

С. АЗИМОВ.

ЖАВОБ: Ҳа, сизнинг қарилик пенсиянгизга 20 процент миқдорида қўшиб берилади. СССР Олий Совети Президиуми қабул қилган янги қонунга мувофиқ бир корхона, муассаса, ташкилотда узлуксиз 25 йил ишлаган ишчи ва хизматчиларга, бола тарбиялаган ва бир корхона, муассаса ташкилотда 20 йил узлуксиз ишлаган аёлларнинг қарилик пенсияларига 20 процент қўшиб берилади. Бу фармон ҳақиқатан 1983 йилнинг 1 январидан кучга киради.

САВОЛ: 15 йил давомида мажруҳ фарзандимни тарбиялаш билан банд бўлдим. Тўққиз йиллик меҳнат стажига эгаман. Ёшим 55 да. Кексалигим туфайли ҳозир ҳеч қаерда ишламаяпман. Менга қарилик пенсияси тайинланиши мумкинми?

М. КАРИМОВА.

ЖАВОБ: Беш фарзанд туққан ва 8 ёшгача улғайтирган, шунингдек болаликдан мажруҳ бўлган фарзандини 8 ёшгача тарбиялаган она беш йил меҳнат стажига эга бўлса, гарчанд тўлиқ меҳнат стажи бўлмаган тақдирда ҳам 55 ёшдан қарилик пенсиясига чиқиши мумкин. Она пенсия олиши учун ариза бераётган вақтда ишлаш-ишламаслиги аҳамиятсиз.

ҚУВНОҚ ХАНДА УСТАЛАРИ

АНДРЮША исмли масхарабоз зўр бериб нималарнидир исботламоқчи. Бор маҳоратини ишга солиб, ўзининг суҳбатдоши — камсўз, қовоқ-тумшуғини осиб олган, талабчан кўзойнаклик йигитга ниманидир уқтиради. Андрюша эса ҳар бир воқеани зўр кулги билан эслаб завқланишига қарамай, унинг суҳбатдоши вазминлик билан, ҳар бир нарсани ҳеч қандай эҳтироссиз қабул қилишга ҳаракат қилади. Масхарабоз режалаб бир ишни эндигина бошлай деяётганда у «тартиб қўриқчиси»дек ҳамма ишнинг «белига» тепади. Лекин, нима бўлишидан қатъий назар, ҳар қандай вазиятда Андрюша кулги билан рақибини ютиб кетади.

Цирк артистларининг машғулотларини кузатиб бўлгач, РСФСР халқ артисти, Грок номли умумжаҳон масхарабозлар конкурси ҳамда Болгарияда ўтказилган Европа конкурсларининг лауреати Андрей Николаевни суҳбатга тортамиз. Ўрта бўйли, елкадор, кўпроқ галифени эслатувчи кўк шалвар, футболка кийиб олган йигит ёнимизга келиб тўхтади.

...Андрей Николаев ёшлигида қўшиқчи бўлишни, драма театрида ишлашни орзу қиларди. Театр билим юртига ҳужжатларини топширди. Лекин, «қўпол талаффуз»ли бўлганлиги учун унга ҳайриҳоҳлик билдиришмади. Кекса ўқитувчилардан бири «бундай овоз билан фақат масхарабоз бўлиш мумкин» деб киноярли кулиб қўйди. «Нега энди масхарабоз бўлмаслигим керак экан. Бўламан ҳам». Андрей шу кундан бошлаб аввало цирк артисти бўлишга, сўнгра маҳорат, тажриба тўплагач, яна драма театрига қайтишни кўнглига тугиб қўйди...

Цирк билим юртига қатнай бошлади — қабул қи- [illegible]

—1955 йилда илк бор цирк ва эстрада санъати билим юртида экспериментал масхарабозлар бўлими очилган эди. У эса йўқ дейишларига қарамай қатнайверди, қатнайверди...

1961 йилда Андрей Николаев мустақил равишда ўзи саҳнага чиқа бошлади. Лекин, у ҳар гал томошабинлар билан учрашар экан, машҳур артистлар — «Карандаш», Попов, Никулин берган сабоқларни амалда намойиш этар, уларнинг кўрсатувларини янада серқирра қилишга ҳаракат қиларди.

Бугун машҳур артист А. Николаев бошчилигидаги «Менинг касбим масхарабоз» эксцентрик спектакли,

ЦИРК

комедия циркини Тошкент саҳнасида томоша қилар эканмиз, қобилиятли актёр ўзига хос янги саҳна асарларини яратганлигининг гувоҳи бўламиз. Айниқса, «Жоҳил сеҳргар» номеридаги Андрюша (А. Николаев) ва Ялмоғиз кампир болалардан тортиб катта томошабинларгача ҳаммада катта қизиқиш, кулги уйғотади. Алла Пугачёва, Нонна Бригвадзе, Муслим Магомаев, Николай Сличенко сингари таниқли қўшиқчиларимизнинг ижроларига бағишланган дўстлик ўхшатувлари ҳам программани бойитган.

— Масхарабоз деганда аввало нимани тушуниш керак, деган саволга ҳар гал жавоб беришга тўғри келади, — деб эслайди А. Николаев. — Кейинги пайтларда оддий кийимлар билан саҳнага чиқиб, томошабинларни кулдиришга, умуман, масхарабоз ролини ижро этишга ҳаракат қилаётган актёрларни кўплаб учратиш мумкин. Менинг на- [illegible] бўлиб келаётган масхарабознинг беўхшов кийимлари, ташқи қиёфасини сақлаб қолиш керак. Умуман, масхарабоз ёш болаларга ўхшаб бир оз инжиқ, бир оз содда ҳамда қилиқлари кулгили ҳамда ёқимли бўлиши лозим.

Андрей Николаевнинг айтган гаплари, кўрсатмалари ўзининг чиқишларида, ижро этаётган саҳналарида мужассам эканлигини кузатиш мумкин. У масхарабоз ролини бажараётганда ҳам, ялмоғиз кампир билан баҳс юритиб ўзининг ҳайратини ҳамда қўрқувини намойиш этаётганда ҳам, таниқли хонандаларнинг овозларига ўхшатиб қўшиқ айтаётганда ҳам ҳаммани ўзига жалб қилиш билан бирга томошабинлар ўртасида катта жонланиш ясайди.

— Умримда бир марта «энди саҳна билан хайрлашсам керак» деган фикрга келганман, — деб эслайди А. Николаев. — Австралиядаги гастролларнинг бирида умуртқа суягим синди. Уйга гипсланган ҳолда келтиришди. Касалхонада ётар эканман, бундан буён аллаким ёш болани кийинтиргандек менга хизмат қилиши кераклигини эслаганимда ўзимни қўярга жой тополмай қолардим. Назаримда ана шу қўрқув тузалишимнинг асосий сабабчиси бўлди. Бир лаҳза ҳам тинч ўтирмадим. Уч ой ўрнига уч ҳафтадан кейин гипсни ҳам ечасизлар деб жанжал кўтардим. Айтганимга кўнишди.

РСФСР халқ артисти, таниқли цирк устаси Андрей Николаев етти йиллик танаффусдан сўнг яна Тошкентга меҳмон бўлиб келди. Унинг раҳбарлигида яратилган эксцентрик спектакль пойтахт томошабинларида ҳам катта қизиқиш уйғотиб, уларнинг олқишларига сазовор бўлишига ҳеч шубҳа йўқ.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Рекламa ва эълонлар

ҲУРМАТЛИ ПАССАЖИРЛАР!

ТЕЗКОР ВА КОМФОРТАБЕЛЛИ ТРАНСПОРТ ҲИСОБЛАНГАН ЕНГИЛ ТАКСИ ХИЗМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Буюртмалар бюроси орқали сиз 062 телефон номери бўйича сутканинг исталган вақтида такси чақиришингиз мумкин. Кундузи буюртмаларни бажариш учун кўпи билан 30 минут, тунги соатларда эса 1 соат вақт кетади.

СПРАВКАЛАР УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: 35-18-16, 35-37-12.

Хизмат ва уй телефонлари орқали, шунингдек, аэропортда, темир йўл вокзалида, «Тошкент» меҳмонхонаси ёнида, Чилонзор массиви (Фарҳод бозори)да, Юнусобод массиви (бозор)да, Энгельс кўчаси (Олой бозорининг марказий дарвозаси қаршиси)да, Калинин майдонида, «Тошкент» автовокзалида, Қўйлиқда жойлашган такси диспетчерлик пунктларида такси буюртириш мумкин.

ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ:

буюртма такси кўрсатилган адрес бўйича берилади. Бу ҳолда счётчик кўрсатган рақам 1 сўмдан ошмаслиги керак;

буюртма бўйича келган такси пассажирни 15 минутдан ортиқ кутиши мумкин эмас;

таксидан фойдаланишлик учун ҳақ таксининг кўрсатмаларига қатъий амал қилган ҳолда тўланади;

багаж бўлимида умумий оғирлиги 60 килограммгача бўлган юкни багажник беркитилган ҳолда олиб юришга рухсат этилади.

Буюртмачи ўзи буюртирган такси хизматидан бош тортган ҳолларда таксометр кўрсатган миқдордаги пулни тўлаши шарт.

Такси ва ҳайдовчиларнинг иши тўғрисидаги таклиф ва эътирозларни Сиз бевосита таксомотор паркига ёки «Главташпассавтотранс»га қуйидаги адрес бўйича маълум қилишингиз мумкин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 31-уй.

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

Турист

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН ҚИЗИҚАРЛИ ЭКСКУРСИЯЛАРНИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«Тошкент — серқуёш Ўзбекистон пойтахти».
3 соат давом этади. Экскурсия баҳоси — 23 сўм.
«Жангларда туғилган, меҳнатда тобланган».
4 соат давом этади. Экскурсия баҳоси — 28 сўм.
«Қизил галстуклилар изидан».
4 соат давом этади. Экскурсия баҳоси — 28 сўм.
«В. И. Ленин номи билан ишламоқдамиз ва яшамоқдамиз».
3 соат давом этади. Экскурсия баҳоси — 23 сўм.
«Светофория мамлакатига саёҳат».
3 соат давом этади. Экскурсия баҳоси — 23 сўм.
«Сенинг яшил дўстинг».
3 соат давом этади. Экскурсия баҳоси — 23 сўм.
«Уларнинг жасорати ҳам бизга абадий нур сочиб туради».
4 соат давом этади. Экскурсия баҳоси — 40 сўм.
«Тошкентнинг тарихий-революцион жойлари бўйлаб».
3 соат давом этади. Экскурсия баҳоси — 23 сўм.

Экскурсия ҳақини нақд пул билан ва пул ўтказиш йўли билан ҳам тўлаш мумкин.

Экскурсияларга бериладиган буюртмалар Тошкент саёҳат ва экскурсиялар бюросининг экскурсия бўлимида (2-хона) ушбу адресда расмийлаштирилади: Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони: 5-уй, бюро соат 10.00 дан 16.00 гача ишлайди.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

ЖУМА
1 ОКТЯБРЬ

МТ-I. 9.00 — Время. 9.45 — Мультфильмлар. 10.20 — «Мана яна дераза». Фильм-концерт. 11.20 — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Б. Феоктистов чалади (балалайка). 12.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 «Нигерия бўйлаб». Кинопрограмма. 15.35 — Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси болалар катта хорининг чиқиши. 16.05 — «Буғдойзор қўшиғи». Ҳужжатли фильм премьераси. 16.20 — «Москва комсомолининг ишлари». 16.50 — 20-30 йиллардаги пейзаж живописи. 17.20 — Чечен-Ингушистон АССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги ҳамда Чечен-Ингушистоннинг ихтиёрий равишда Россия составига қўшилганлигининг 200 йиллигига. «Чечен-Ингушистон ҳақида сўз». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 17.20 — Чечен-Ингушистон АССР санъат усталарининг концерти. 18.45 — «Жасорат». Сталинград жангининг 40 йиллигига. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Омад ғилдираги». Мультфильм. 19.50 — «Олам кинокамера кўзгусида». Кўрсатувни ёзувчи Г. Боровик олиб боради. 20.55 — Музикали программа. 21.30 — Время. 22.05 — «Обервальд сири» Телевизион бадиий фильм премьераси (Италия). 00.15 — «Дунё воқеалари».

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — «Юпитер халқаси». Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — География. 8- синф. Электроэнергетика. 10.05 ва 13.35 — Инглиз тили. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Умумий биология. Органик дунё системаси эволюциянинг ифодаси сифатида. 11.35 ва 12.40 — География. 5-синф. Жой плани. 12.05 — А. Прокофьев поэзияси. 13.10 — Ўқитувчи экрани. Тарих. 4-синф. Крепостной қишлоғида. 14.05 — Эллинизм даври санъати. 14.35 — «Звездочет». Телевизион журнали. 15.20 — «Улуғ Ватан уруши». Киноэпопея. 2-фильм. «Москва учун жанг». 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — А. Афиногенов «Машенька». Телевизион спектакль. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Гандбол бўйича халқаро турнир Хотин-қизлар. СССР-1 — ГДР терма командалари. Вильнюсдан олиб кўрсатилади. 21.15 — «Катта ҳаёт саҳифалари». Илмий-оммабоп фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — РСФСР халқ артисти И. Ойстрах концерти (скрипка). 22.45 — Ҳужжатли фильм. 23.20 — Футбол бўйича СССР чемпионати. I-лига. «Нистру» — «Заря». 2-тайм. Кишинёвдан олиб кўрсатилади.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Рус адабиёти. Дубровский ва Троекуров (А. С. Пушкиннинг «Дубровский» повести асосида). 12.00 — «Шохринлар». Телевизион фильм. 12.30 — Жамиятшунослик. Марксизм-ленинизм дунёни билиш ҳақида. 13.00 — «Қувноқ сеҳргарлик». Бадиий фильм. 18.00 — Кўрсатувлар программаси. 18.05 — «Юган тутган бола». «Сепкилвой ҳайвонларни даволайди». Мультфильмлар. 18.20 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз — 80-йиллар комсомоллари». 19.00 — «Қардошлик мушоираси». 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Ужгород». Манзарали телефильм. 20.00 — Санъатшуносларнинг халқаро симпозиуми олдидан. СССР Рассомлар союзининг залида суҳбат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Д. Жабборова ва Б. Холхўжаев концерти. 21.30 — Время. 22.05 — «Нон — ризқ-рўзимиз». 22.25 — «Меҳрибонлик». Бадиий фильм. 23.55 — Янгиликлар.

«Ташплодоовош» кўтара-чакана савдо бирлашмасига қарашли 3-комбинат коллективи комбинат директори А. Содиқовга онаси

Қумри НАЖМИДДИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335685, 325747, 337916, 325746; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар: фельетонлар—334048, 325353; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва мактаблар—325553; фотомухбир—325894.

Р. 02026 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1696. 11